

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีต่อการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคของเกษตรกร ในตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทางด้านลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคของเกษตรกร

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม หรือการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าไคสแควร์ (Chi-Square)

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้ต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคของเกษตรกร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทางด้านลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร

จากการสัมภาษณ์เกษตรกร พบว่า เกษตรกรที่ยอมรับคั้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค 86 ราย และเกษตรกรที่ไม่ยอมรับคั้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค 34 ราย (ตารางที่ 13)

1.1 อายุ

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกร มีอายุเฉลี่ย 41.41 ปี อายุสูงสุด 71 ปี ส่วนอายุต่ำสุด 20 ปี เกษตรกรที่ยอมรับส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 60 ปี ร้อยละ 38.4 และเกษตรกรที่ไม่ยอมรับส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 – 40 ปี ร้อยละ 15.8 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 อายุของเกษตรกร

อายุ (ปี)	ยอมรับ		ไม่ยอมรับ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
20-40	37	30.8	19	15.8	56	46.6
41-60	46	38.4	13	10.8	59	49.2
มากกว่า 60	3	2.5	2	1.7	5	4.2
รวม	86	71.7	34	28.3	120	100.0

อายุต่ำสุด 20 ปี

อายุเฉลี่ย 41.41 ปี

อายุสูงสุด 71 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.98

1.3 ระดับการศึกษา

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรที่ยอมรับส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 38.4 และเกษตรกรที่ไม่ยอมรับส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 11.7 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ระดับการศึกษาของเกษตรกร

ระดับการศึกษา	ยอมรับ		ไม่ยอมรับ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	34	28.3	9	7.5	43	35.8
ประถมศึกษาปีที่ 4	46	38.4	10	8.3	56	46.7
มัธยมศึกษาตอนต้น	4	3.3	14	11.7	18	15.0
สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	2	1.7	1	0.8	3	2.5
รวม	86	71.7	34	28.3	120	100.0

1.3 ประสิทธิภาพในการปลูกสตรอเบอรี่

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรที่มีประสิทธิภาพในการปลูกสตรอเบอรี่เฉลี่ย 4.40 ปี สูงสุด 15 ปี ต่ำสุด 1 ปี ส่วนใหญ่เกษตรกรที่ยอมรับมีประสิทธิภาพในการปลูกสตรอเบอรี่ระหว่าง 1-5 ปี ร้อยละ 60.0 และเกษตรกรที่ไม่ยอมรับส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพในการปลูกสตรอเบอรี่ 1-5 ปี เช่นกัน ร้อยละ 18.3 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ประสิทธิภาพในการปลูกสตรอเบอรี่

ประสิทธิภาพ (ปี)	ยอมรับ		ไม่ยอมรับ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-5	72	60.0	22	18.3	94	78.3
6-10	13	10.8	11	9.1	24	20.0
มากกว่า 10	1	0.9	1	0.9	2	1.7
รวม	86	71.7	34	28.3	120	100.0

ประสิทธิภาพในการปลูกสตรอเบอรี่ต่ำสุด 1 ปี

ค่าเฉลี่ย 4.40 ปี

ประสิทธิภาพในการปลูกสตรอเบอรี่สูงสุด 15 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.37

1.4 แหล่งความรู้ในการปลูกสตรอเบอรี่

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรที่ยอมรับส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากการเรียนรู้เองมากที่สุด ร้อยละ 65.8 และ เกษตรกรที่ไม่ยอมรับส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากการเรียนรู้เองเช่นเดียวกัน ร้อยละ 33.4 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 แหล่งความรู้ในการปลูกสตรอเบอรี่

แหล่งความรู้	ยอมรับ		ไม่ยอมรับ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เรียนรู้เอง	79	65.8	40	33.4	119	99.2
หน่วยงานราชการ	50	41.7	35	29.2	85	70.8
บริษัทเอกชน	5	4.2	-	-	5	4.2
เพื่อนบ้าน	62	51.7	26	21.7	88	73.3
พ่อค้า	4	3.3	7	5.8	11	9.2

หมายเหตุ ผู้ตอบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

1.5 รายได้ทั้งหมดของครอบครัว

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรมีรายได้ทั้งหมดของครอบครัวเฉลี่ย 99,625 บาท ต่ำสุด 12,000 บาท สูงสุด 400,000 บาท ส่วนใหญ่เกษตรกรที่ยอมรับมีรายได้ระหว่าง 50,001-100,000 บาท ร้อยละ 46.7 และเกษตรกรที่ไม่ยอมรับมีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท ร้อยละ 10.8 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 รายได้ทั้งหมดของครอบครัว

รายได้ทั้งหมด (ปี)	ยอมรับ		ไม่ยอมรับ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000	20	16.7	13	10.8	33	27.5
50,001-100,000	56	46.7	3	2.5	59	49.2
100,001-150,000	3	2.5	8	6.7	11	9.2
มากกว่า 150,000	7	5.8	10	8.3	17	14.1
รวม	86	71.7	34	28.3	120	100.0

รายได้ทั้งหมดของครอบครัวต่ำสุด 12,000 บาท

รายได้เฉลี่ย 99,625 บาท

รายได้ทั้งหมดของครอบครัวสูงสุด 400,000 บาท

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 74119.15

1.6 ขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตร

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกร มีขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตรทั้งหมดเฉลี่ย 2.81 ไร่ สูงสุด 15 ไร่ ต่ำสุด 1 ไร่ ส่วนใหญ่เกษตรกรที่ยอมรับมีขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตรระหว่าง 1-5 ไร่ ร้อยละ 68.3 และเกษตรกรที่ไม่ยอมรับส่วนใหญ่มีขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตรระหว่าง 1-5 ไร่ เช่นกัน ร้อยละ 21.7 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตร

ขนาดพื้นที่ (ไร่)	ยอมรับ		ไม่ยอมรับ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-5	82	68.3	26	21.7	108	90.0
6-10	2	1.7	8	6.6	10	8.3
มากกว่า 10	2	1.7	-	-	2	1.7
รวม	86	71.7	34	28.3	120	100.0

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรต่ำสุด 1 ไร่

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 2.81 ไร่

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรสูงสุด 15 ไร่

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.17

1.7 พื้นที่ปลูกสตรอเบอร์รี่

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกร มีพื้นที่ปลูกสตรอเบอร์รี่เฉลี่ย 2.78 ไร่ สูงสุด 15 ไร่ ต่ำสุด 1 ไร่ ส่วนใหญ่เกษตรกรที่ยอมรับมีขนาดพื้นที่ปลูกสตรอเบอร์รี่ระหว่าง 3-4 ไร่ ร้อยละ 36.7 และเกษตรกรที่ไม่ยอมรับมีขนาดพื้นที่ปลูกสตรอเบอร์รี่ระหว่าง 1-2 ไร่ ร้อยละ 18.4 (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 พื้นที่ปลูกสตรอเบอร์รี่

พื้นที่ปลูกสตรอเบอร์รี่ (ไร่)	ยอมรับ		ไม่ยอมรับ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-2	22	18.4	22	18.4	44	36.7
3-4	44	36.7	6	5.0	50	41.7
5-6	13	10.8	2	1.7	15	12.5
มากกว่า 6	7	5.8	4	3.2	11	9.1
รวม	86	71.7	34	28.3	120	100.0

ขนาดพื้นที่ปลูกสตรอเบอร์รี่ต่ำสุด 1 ไร่

ขนาดพื้นที่ปลูกสตรอเบอร์รี่เฉลี่ย 2.78 ไร่

ขนาดพื้นที่ปลูกสตรอเบอร์รี่สูงสุด 15 ไร่

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.17

1.8 จำนวนแรงงานในครัวเรือน

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกร มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.3 คน ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 5 คน ส่วนใหญ่เกษตรกรที่ยอมรับมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนระหว่าง 1-2 คน ร้อยละ 50.8 และเกษตรกรที่ไม่ยอมรับมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนระหว่าง 1-2 คน ร้อยละ 23.4 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 จำนวนแรงงานในครัวเรือน

จำนวนแรงงาน (คน)	ยอมรับ		ไม่ยอมรับ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-2	61	50.8	28	23.4	89	74.2
3-4	24	20.1	4	3.2	28	23.3
มากกว่า 4	1	0.8	2	1.7	3	2.5
รวม	86	71.7	34	28.3	120	100.0

จำนวนแรงงานในครัวเรือนต่ำสุด 1 คน

จำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.30 คน

จำนวนแรงงานในครัวเรือนสูงสุด 5 คน

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67

1.9 การได้รับข่าวสาร

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรที่ยอมรับส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารจากการเข้าร่วมประชุม คุยงานและฝึกอบรม ร้อยละ 60.0 และเกษตรกรที่ไม่ยอมรับได้รับข่าวสารจากการประชุม คุยงานและฝึกอบรม ร้อยละ 28.3 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 การได้รับข่าวสารของเกษตรกร

การได้รับข่าวสาร	ยอมรับ		ไม่ยอมรับ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิทยุ โทรทัศน์	1	0.8	-	-	1	0.8
หนังสือพิมพ์หรือเอกสารวิชาการ	24	20.1	15	12.5	39	42.5
การเข้าประชุม คุยงานและฝึกอบรม	72	60.0	34	28.3	106	88.3
เพื่อนบ้าน	63	34.2	24	20.1	89	74.2

หมายเหตุ ผู้ตอบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

1.10 พันธุ์สตอร์เบอร์ที่ปลูก

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการใช้พันธุ์พระราชทาน 20 ร้อยละ 97.5 และมีการใช้พันธุ์พระราชทาน 16 ร้อยละ 2.5 และเกษตรกรที่ยอมรับและไม่ยอมรับส่วนใหญ่ใช้พันธุ์พระราชทาน 20 (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 พันธุ์สตอร์เบอร์ที่ปลูกของเกษตรกร

พันธุ์สตอร์เบอร์	ยอมรับ		ไม่ยอมรับ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พระราชทาน 16	3	2.5	-	-	3	2.5
พระราชทาน 20	83	69.2	34	28.3	117	97.5
รวม	86	71.7	34	28.3	120	100.0

1.11 การจำหน่ายผลผลิตสตอเบอร์รี่

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรที่ยอมรับมีการจำหน่ายผลผลิตสตอเบอร์รี่ โดยผ่านพ่อค้าคนกลาง ร้อยละ 70.0 และเกษตรกรที่ไม่ยอมรับมีการจำหน่ายผลผลิตสตอเบอร์รี่ โดยผ่านพ่อค้าคนกลาง ร้อยละ 26.7 (ตารางที่11)

ตารางที่ 11 การจำหน่ายผลผลิตสตอเบอร์รี่ของเกษตรกร

การจำหน่ายผลผลิต	ยอมรับ		ไม่ยอมรับ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พ่อค้าคนกลาง	84	70.0	32	26.7	116	96.7
พ่อค้าขายส่งในเมือง	2	1.7	1	0.8	3	2.5
จำหน่ายปลีกเอง	-	-	1	0.8	1	0.8
รวม	86	71.7	34	28.3	120	100.0

1.12 ความพึงพอใจในราคาจำหน่ายสตอเบอร์รี่

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรทั้งหมดไม่พอใจในราคาจำหน่ายสตอเบอร์รี่

1.13 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรที่ยอมรับส่วนใหญ่ไม่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 46.7 และเกษตรกรที่ไม่ยอมรับส่วนใหญ่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร 1-5 ครั้ง ร้อยละ 25.0 (ตารางที่12)

ตารางที่ 12 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกร

การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ (ครั้ง)	ยอมรับ		ไม่ยอมรับ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ติดต่อ	56	46.7	3	2.5	59	49.2
1-5	21	17.4	30	25.0	51	42.4
6-10	4	3.3	1	0.8	5	4.2
มากกว่า 10	5	4.2	-	-	5	4.2
รวม	86	71.7	34	28.3	120	100.0

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคของเกษตรกร

การยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคของเกษตรกร จะแบ่งออกเป็น 2 ตัวแปร คือ

1. การยอมรับ
2. การไม่ยอมรับ

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค ร้อยละ 71.7 และเกษตรกรไม่ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค ร้อยละ 28.3 (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 การยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคของเกษตรกร

การยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ยอมรับ	86	71.7
ไม่ยอมรับ	34	28.3
รวม	120	100.0

การยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคของเกษตรกรนั้น พบว่า สาเหตุที่เกษตรกรส่วนใหญ่เลือกใช้ต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค เนื่องจากว่าได้ผลผลิตสูง ร้อยละ 68.3 รองลงมาเลือกใช้ต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค เพราะสามารถต้านทานต่อโรคได้ดี ร้อยละ 3.3 เลือกใช้ต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค เพราะดูแลง่าย ร้อยละ 1.7 และเลือกใช้ต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค เพราะราคาต้นแม่พันธุ์ต่ำ ร้อยละ 0.8 (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 สาเหตุที่เกษตรกรเลือกใช้ต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค

สาเหตุที่ใช้ต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดูแลง่าย	2	1.7
ราคาต้นแม่พันธุ์ต่ำ	1	0.8
ผลผลิตสูง	82	68.3
ต้านทานต่อโรคได้ดี	4	3.3

หมายเหตุ ผู้ตอบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

การไม่ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอรี่ปลอดโรคของเกษตรกรนั้น พบว่า สาเหตุที่เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ใช้ต้นแม่พันธุ์สตรอเบอรี่ปลอดโรค เนื่องจากว่าไม่แน่ใจว่าพันธุ์ใหม่จะดีกว่าพันธุ์เดิม ร้อยละ 20.8 รองลงมาไม่ใช้ต้นแม่พันธุ์สตรอเบอรี่ปลอดโรค เพราะว่าต้นพันธุ์ใหม่มีราคาแพง ร้อยละ 8.3 ไม่ใช้ต้นแม่พันธุ์สตรอเบอรี่ปลอดโรค เพราะว่าพันธุ์เดิมคืออยู่แล้ว ร้อยละ 3.3 และไม่ใช้ต้นแม่พันธุ์สตรอเบอรี่ปลอดโรค เพราะดูแลรักษายาก ร้อยละ 1.7 (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 สาเหตุที่เกษตรกรไม่ใช้ต้นแม่พันธุ์สตรอเบอรี่ปลอดโรค

สาเหตุที่ไม่ใช้ต้นแม่พันธุ์สตรอเบอรี่ปลอดโรค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พันธุ์เดิมคืออยู่แล้ว	4	3.3
ไม่แน่ใจว่าพันธุ์ใหม่จะดีกว่าพันธุ์เดิม	25	20.8
ต้นพันธุ์ใหม่ราคาแพง	10	8.3
ดูแลรักษายาก	2	1.7

หมายเหตุ ผู้ตอบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามเพื่อการทดสอบสมมติฐาน

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้านลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปลูกสตรอเบอรี่ รายได้ทั้งหมดของครอบครัว ขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตร จำนวนแรงงานในครัวเรือน การได้รับข่าวสาร การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ความพึงพอใจในราคา กับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอรี่ปลอดโรคของเกษตรกร จำนวนด้วยค่าไคสแควร์ (Chi-Square) อธิบายได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอรี่ปลอดโรคมีความสัมพันธ์กับอายุของเกษตรกร

จากการวิเคราะห์ พบว่า เกษตรกรที่มีอายุมากกว่า 40 ปี จำนวนร้อยละ 40.8 ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอรี่ปลอดโรค และร้อยละ 12.6 ไม่ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอรี่ปลอดโรค

สำหรับเกษตรกรที่มีอายุระหว่าง 20 - 40 ปี จำนวนร้อยละ 30.8 ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอรี่ปลอดโรค และร้อยละ 15.8 ไม่ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอรี่ปลอดโรค

จากผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างอายุของเกษตรกรกับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอรี่ปลอดโรคปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 1.650 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่าอายุของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอรี่ปลอดโรค กล่าวโดยสรุป อายุของเกษตรกรที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอรี่ปลอดโรค (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของเกษตรกรกับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค

อายุ (ปี)	การยอมรับ		รวม (ร้อยละ)
	ใช่	ไม่ใช่	
20 - 40	37 (30.8)	19 (15.8)	56 (46.6)
มากกว่า 40	49 (40.8)	15 (12.6)	64 (53.4)
รวม	86 (71.6)	34 (28.4)	120 (100.0)

$$\chi^2_{(จำนวน)} = 1.650$$

$$df = 1$$

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 5.99$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานที่ 2 การยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของเกษตรกร

จากการวิเคราะห์ พบว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าหรือเท่ากับประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวนร้อยละ 66.7 ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค และร้อยละ 15.8 ไม่ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค

สำหรับเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวนร้อยละ 15.8 ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค และร้อยละ 12.5 ไม่ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค

จากผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของเกษตรกรกับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 37.253 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่าระดับการศึกษาของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค กล่าวโดยสรุป ระดับการศึกษาของเกษตรกรที่แตกต่างกันมีผลต่อการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าหรือเท่ากับประถมศึกษาปีที่ 4 จะมีการยอมรับการใช้ต้นแม่

พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคมากกว่าเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของเกษตรกรกับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค

ระดับการศึกษา	การยอมรับ		รวม (ร้อยละ)
	ใช่	ไม่ใช่	
ต่ำกว่าหรือเท่ากับประถมศึกษาปีที่ 4	80 (66.7)	19 (15.8)	99 (82.5)
สูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 4	6 (5.0)	15 (12.5)	21 (17.5)
รวม	86 (71.7)	34 (28.3)	120 (100.0)

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 37.253$$

$$df = 1$$

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 11.07$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

สมมติฐานที่ 3 การยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปลูกสตรอเบอร์รี่

จากการวิเคราะห์ พบว่า เกษตรกรที่มีประสิทธิภาพในการปลูกสตรอเบอร์รี่ 1 - 5 ปี จำนวนร้อยละ 60.0 ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค และร้อยละ 18.3 ไม่ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค

สำหรับเกษตรกรที่มีประสิทธิภาพในการปลูกสตรอเบอร์รี่มากกว่า 5 ปี จำนวนร้อยละ 11.7 ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค และร้อยละ 10.0 ไม่ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค

จากผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการปลูกสตรอเบอร์รี่ของเกษตรกรกับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 5.207 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่าประสิทธิภาพในการปลูกสตรอเบอร์รี่ของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่

เลขหมู่.....

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ปลอดโรค กล่าวโดยสรุป ประสิทธิภาพในการปลูกสตอเบอร์รี่ของเกษตรกรที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตอเบอร์รี่ปลอดโรค (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการปลูกสตอเบอร์รี่ของเกษตรกรกับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตอเบอร์รี่ปลอดโรค

ประสิทธิภาพในการปลูกสตอเบอร์รี่ (ปี)	การยอมรับ		รวม (ร้อยละ)
	ใช่	ไม่ใช่	
1 - 5	72 (60.0)	22 (18.3)	94 (78.3)
มากกว่า 5	14 (11.7)	12 (10.0)	26 (21.7)
รวม	86 (71.7)	34 (28.3)	120 (100.0)

$$\chi^2_{\text{(คำนวณ)}} = 5.207$$

$$df = 1$$

$$\chi^2_{\text{(ตาราง)}} = 5.99$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานที่ 4 การยอมรับต้นแม่พันธุ์สตอเบอร์รี่ปลอดโรคมีความสัมพันธ์กับรายได้ทั้งหมดของครอบครัว

จากการวิเคราะห์ พบว่า เกษตรกรที่มีรายได้ทั้งหมดในครอบครัวน้อยกว่าหรือเท่ากับ 100,000 บาท จำนวนร้อยละ 63.3 ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตอเบอร์รี่ปลอดโรค และร้อยละ 13.3 ไม่ยอมรับต้นแม่พันธุ์ สตอเบอร์รี่ปลอดโรค

สำหรับเกษตรกรที่มีรายได้ทั้งหมดในครอบครัวมากกว่า 100,000 บาท จำนวนร้อยละ

8.4

ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตอเบอร์รี่ปลอดโรค และร้อยละ 15.0 ไม่ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตอเบอร์รี่ปลอดโรค

จากผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ทั้งหมดของครอบครัวของเกษตรกรกับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตอเบอร์รี่ปลอดโรคปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 26.506 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่ารายได้ทั้งหมดของครอบครัวของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตอเบอร์รี่ปลอดโรค กล่าวโดย

สรุป รายได้ทั้งหมดของครอบครัวของเกษตรกรที่แตกต่างกันมีผลต่อการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 100,000 บาทจะมีการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคมากกว่าเกษตรกรที่มีรายได้มากกว่า 100,000 บาท(ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ทั้งหมดของครอบครัวของเกษตรกรกับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค

รายได้ทั้งหมดของครอบครัว (บาท)	การยอมรับ		รวม (ร้อยละ)
	ใช่	ไม่ใช่	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 100,000	76 (63.3)	16 (13.3)	92 (76.6)
มากกว่า 100,000	10 (8.4)	18 (15.0)	28 (23.4)
รวม	86 (71.7)	34 (28.3)	120 (100.0)

$$\chi^2_{\text{(คำนวณ)}} = 26.506$$

$$df = 1$$

$$\chi^2_{\text{(ตาราง)}} = 7.81$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

สมมติฐานที่ 5 การยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคมีความสัมพันธ์กับขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตร

จากการวิเคราะห์ พบว่า เกษตรกรที่มีขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตร 1 - 5 ไร่ จำนวนร้อยละ 68.3 ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค และร้อยละ 21.7 ไม่ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค

สำหรับเกษตรกรที่มีขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตรมากกว่า 5 ไร่ จำนวนร้อยละ 3.4 ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค และร้อยละ 6.6 ไม่ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค

จากผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตรของเกษตรกรกับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตอร์เบอร์ปลอดโรคปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 9.977 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่าขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตรของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตอร์เบอร์ปลอดโรค กล่าวโดยสรุป ขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตรของเกษตรกรที่แตกต่างกันมีผลต่อการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตอร์เบอร์ปลอดโรค ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่มีขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตร 1-5 ไร่ จะมีการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตอร์เบอร์ปลอดโรคมกกว่าเกษตรกรที่มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรมากกว่า 5 ไร่ (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตรของเกษตรกรกับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตอร์เบอร์ปลอดโรค

ขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตร (ไร่)	การยอมรับ		รวม (ร้อยละ)
	ใช่	ไม่ใช่	
1 - 5	82 (68.3)	26 (21.7)	108 (90.0)
มากกว่า 5	4 (3.4)	8 (6.6)	12 (10.0)
รวม	86 (71.7)	34 (28.3)	120 (100.0)

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 9.977$$

$$df = 1$$

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 5.99$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

สมมติฐานที่ 6 การยอมรับต้นแม่พันธุ์สตอร์เบอร์ปลอดโรคมมีความสัมพันธ์กับจำนวนแรงงานในครัวเรือน

จากการวิเคราะห์ พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 1-2 คน จำนวนร้อยละ 50.9 ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตอร์เบอร์ปลอดโรค และร้อยละ 23.3 ไม่ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตอร์เบอร์ปลอดโรค

สำหรับเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนมากกว่า 2 คน จำนวนร้อยละ 20.8 ขอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค และร้อยละ 5.0 ไม่ขอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค

จากผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานในครัวเรือนของเกษตรกรกับการขอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 1.979 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่าจำนวนแรงงานในครัวเรือนของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับการขอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค กล่าวโดยสรุป จำนวนแรงงานในครัวเรือนของเกษตรกรที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการขอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานในครัวเรือนของเกษตรกรกับการขอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค

จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน)	การขอมรับ		รวม (ร้อยละ)
	ใช่	ไม่ใช่	
1 - 2	61 (50.9)	28 (23.3)	89 (74.2)
มากกว่า 2	25 (20.8)	6 (5.0)	31 (25.8)
รวม	86 (71.7)	34 (28.3)	120 (100.0)

$$\chi^2_{\text{(คำนวณ)}} = 1.979$$

$$df = 1$$

$$\chi^2_{\text{(ตาราง)}} = 5.99$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานที่ 7 การขอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคมีความสัมพันธ์กับการได้รับข่าวสาร

จากการวิเคราะห์ พบว่า เกษตรกรที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกสตรอเบอร์รี่ 1-2 แหล่ง จำนวนร้อยละ 65.0 ขอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค และร้อยละ 18.3 ไม่ขอมรับต้นแม่พันธุ์ สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค

สำหรับเกษตรกรที่มีเกษตรกรที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกสตรอเบอร์รี่ 3-4 แห่ง จำนวนร้อยละ 6.7 ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค และร้อยละ 10.0 ไม่ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค

จากผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกสตรอเบอร์รี่ของเกษตรกรกับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 12.688 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่าการได้รับข่าวสารของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค กล่าวโดยสรุป การได้รับข่าวสารของเกษตรกรที่แตกต่างกันมีผลต่อการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่ได้รับข่าวสาร 1-2 แห่ง จะมีการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคมากกว่าเกษตรกรที่ได้รับข่าวสาร 3-4 แห่ง (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกสตรอเบอร์รี่ของเกษตรกรกับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค

การได้รับข่าวสาร (แหล่ง)	การยอมรับ		รวม (ร้อยละ)
	ใช่	ไม่ใช่	
1 - 2	78 (65.0)	22 (18.3)	100 (83.3)
3 - 4	8 (6.7)	12 (10.0)	20 (16.7)
รวม	86 (71.7)	34 (28.3)	120 (100.0)

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 12.688$$

$$df = 1$$

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 7.81$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

สมมติฐานที่ 8 การยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคมีความสัมพันธ์กับการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

จากการวิเคราะห์ พบว่า เกษตรกรที่ไม่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริม จำนวนร้อยละ

46.7

ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค และร้อยละ 2.5 ไม่ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค

สำหรับเกษตรกรที่มีเกษตรกรที่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริม จำนวนร้อยละ 25.0 ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค และร้อยละ 25.8 ไม่ยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค

จากผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของเกษตรกรกับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรคปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 5.142 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่าการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค กล่าวโดยสรุป การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของเกษตรกรกับการยอมรับต้นแม่พันธุ์สตรอเบอร์รี่ปลอดโรค

การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริม	การยอมรับ		รวม (ร้อยละ)
	ใช่	ไม่ใช่	
ไม่เคย	56 (46.7)	3 (2.5)	59 (49.2)
เคย	30 (25.0)	31 (25.8)	61 (50.8)
รวม	86 (71.7)	34 (28.3)	120 (100.0)
χ^2 (คำนวณ) = 5.142	χ^2 (ตาราง) = 7.81		
df = 1	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ		

ตารางที่ 24 สรุปความสัมพันธ์ของตัวแปร ที่มีนัยสำคัญและไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ปัจจัย	ค่าไคสแควร์ (χ^2)	ระดับความสัมพันธ์
ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับการยอมรับ ต้นแม่พันธุ์สตรอเบอรี่ปลอดโรค		
- อายุ	1.650	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
- ระดับการศึกษา	37.253	มีนัยสำคัญทางสถิติ
- ประสบการณ์ในการปลูกสตรอเบอรี่	5.207	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
- รายได้ทั้งหมดของครอบครัว	26.506	มีนัยสำคัญทางสถิติ
- ขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตร	9.977	มีนัยสำคัญทางสถิติ
- จำนวนแรงงานในครัวเรือน	1.979	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
- การได้รับข่าวสาร	12.688	มีนัยสำคัญสถิติ
- การติดต่อกับเจ้าหน้าที่	5.142	ไม่มีนัยสำคัญสถิติ

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้ต้นแม่พันธุ์สตรอเบอรี่ปลอดโรค

ปัญหาของเกษตรกร

เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องไหลไม่ค่อยออก มีจำนวนน้อย ร้อยละ 72.5 รองลงมาประสบปัญหาเรื่องโรคและแมลง ร้อยละ 52.0 ราคาผลผลิตต่ำ ร้อยละ 24.0 และขาดความรู้เรื่องการผลิตสตรอเบอรี่ ร้อยละ 15.2 (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 ปัญหาของเกษตรกรผู้ที่ใช้ต้นแม่พันธุ์สตรอเบอรี่ปลอดโรค

ปัญหา	ร้อยละ
1. ต้นไหลไม่ค่อยออก	72.5
2. โรคและแมลง	52.0
3. ราคาผลผลิตต่ำ	24.0
4. ขาดความรู้เรื่องการผลิตสตรอเบอรี่	15.2

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการสนับสนุนให้เกษตรกรมีความรู้ในด้านการคัดเกรดสตรอเบอรี่ด้านการตลาด โดยติดตามความเคลื่อนไหวของราคาของสตรอเบอรี่ มีการผ่านกระบวนการของกลุ่มเพื่อสร้างอำนาจการต่อรองเรื่องราคา

2. หน่วยงานทางราชการควรส่งเสริมการปลูกและถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร ด้านการผลิต การตลาด รวมถึงการป้องกันกำจัดโรคและแมลง

3. ทางภาครัฐควรจัดตลาดรับซื้อผลผลิตเป็นตลาดศูนย์กลางการซื้อขาย เพื่อจะได้ราคาที่สูงขึ้น ไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง